

جهان نما

خون شهروندان آمریکا برای بن سلمان؛ گولن در ازای خاشقجی

مریم علامه زاده

شبکه خبری ان بی سی نیوز روز سه شنبه (۲۲ آبان ماه) در گزارشی نوشت، دولت ترامپ به دنبال راهکارهای برای اخراج فتح اله گولن، دشمن رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه، از آمریکا است تا بتواند ترکیه را متقاعد کند که از فشار بر دولت عربستان سعودی در ماجرای قتل خبرنگار سعودی دست بردارد. هر چند که یک مقام کاخ سفید به رویترز گفته است که این داستان صحت ندارد، اما جزئیات بیشتری نیز از آن ارائه نکرده است.

در صورت صحت چنین موضوعی، در واقع آمریکا تلاش دارد، شهروند خود را در ازای سکوی دولت ترکیه در مورد قتل یک شهروند دیگر خود برای خوش آمد دولت سعودی فدا کند؛ مسئله‌ای که به هیچ وجه از دید فعالان رسانه و حقوقی آمریکا پنهان نخواهد ماند.

ان بی سی به نقل از چهار منبع گفته است که مقامات دولت ترامپ از آژانس های قانونی دولتی خواسته اند تا بررسی کنند که آیا امکان اخراج قانونی گولن که پیش تر از سوی اردوغان متهم به تحریک برای کوتای شکست خورده در سال ۲۰۱۶، شده بود، وجود دارد یا خیر.

آلپ اصلان دوگن، مشاور رسانه ای گولن، در این باره گفت که هیچ اطلاعاتی در مورد چنین موضوعی به وی داده نشده است.

اردوغان پیش از این، سال های متمادی، خواستار استرداد گولن از سوی واشنگتن بود. گولن که هر گونه اتهام دیست داشتن در جریان کودتا را رد کرده است، از سال ۱۹۹۹ در تبعیدی خود خواسته در ایالات متحده آمریکا زندگی می کند. مقامات آمریکایی گفته اند که برای استرداد این روحانی پیر به ترکیه دادگاه باید شواهد کافی در اختیار داشته باشد.

پس از آنکه جمال خاشقجی، خبرنگار سعودی تبعه آمریکا که منتقد دولت آل سعود بود، در کنسول گری این کشور در استانبول کشته شد، اردوغان فشار مضاعفی بر عربستان سعودی به منظور پاسخگویی وارد کرد. خاشقجی برای گرفتن مدارک مورد نیاز برای ازدواج خود به این کنسول گری رفته بود.

عربستان سعودی از این منظر که دونالد ترامپ تلاش دارد نقش برجسته ایران در منطقه را کمرنگ کند، برای آمریکا بسیار با اهمیت است.

اردوغان اصرار دارد که دستور قتل جمال خاشقجی از بالاترین سطوح قدرت دولت سعودی صادر شده است و فشار را بر شاهزاده محمد بن سلمان، قدرت اجرایی دولت آل سعود گذاشته است، تا حقیقت ماجرا مشخص شود.

یک مقام کاخ سفید در این باره گفت: کاخ سفید برای استرداد فتح اله گولن، در راستای مرگ جمال خاشقجی، در هیچ مذاکره ای شرکت نداشته است.

یک مقام ارشد ترکیه ای به رویترز گفت که درخواست ترکیه برای استرداد گولن و موضوع تحقیقات قتل خاشقجی دو مقوله جدا از هم هستند و از هیچ منظر یا شکل و فرمی به هم مرتبط نیستند.

ان بی سی نیوز به نقل از منابعی عنوان کرده است که دولت ترامپ به وزارت دادگستری و پلیس فدرال موسوم به اف بی آی دستور داده که پرونده استرداد گولن، مظنون ترکیه را دوباره باز کنند و همچنین از وزارت امنیت داخلی نیز در مورد وضعیت حقوقی وی اطلاعاتی را درخواست کرده است.

ان بی سی عنوان کرده است که یکی از گزینه های مدنظر دولت آمریکا در نظر گرفتن تلاش برای وادار ساختن گولن برای نقل مکان کردن به آفریقای جنوبی است.

هدر ناوئرت، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفته است که مقامات آمریکایی همچنان در حال بررسی شواهدی هستند که ترکیه در مورد گولن ارائه کرده است. اما او تأکید کرده است که این مسئله مرتبط به وزارت دادگستری است و کاخ سفید در هیچ مباحثه ای در مورد استرداد گولن ورود نکرده است. وزارت دادگستری و پلیس فدرال (FBI) از ارائه نظر در این مورد سر باز زدند. یک منبع آگاه در مورد عملکرد وزارت دادگستری آمریکا از هر گونه تحقیقات برجسته در مورد تحقیقات درباره گولن بی اطلاع بود. ان بی سی عنوان کرده است که مقامات شغال در آژانس های حقوقی درخواست کاخ سفید برای این موضوع رار کرده اند.

محکومیت پس از ۴۰ سال؛

رهبران خمرهای سرخ متهم به نسل کشی شدند

سید محمد میرزا محمد زاده

با حکم دادگاهی که میلیون ها شهروند کامبوجی به دنبال آن بودند، دو رهبر ارشد حکومت موسوم به خمرهای سرخ که هنوز زنده هستند، بعد از حدود ۴۰ سال، متهم به نسل کشی شناخته شدند. حکومت وحشیگرانه کمونیستی که از سوی پل پوت بنیان گذاشته شده بود، ۴۰ سال پیش ساقط شد.

نون چائو ۹۲ ساله که جانشین پل پوت بود و همچنین خوی سامفان ۸۷ سال که رئیس دولت خمرهای سرخ به شمار می رفت، هر دو به حبس ابد به دلیل نسل کشی بین سال های ۱۹۷۷ تا ۱۹۷۹ میلادی شدند که نقطه عطفی برای دادگاه های خمرهای سرخ به شمار می رود.

به عنوان مقامات ارشد رژیم خمر، دادگاه هر دو نفر را محکوم و مسئول کشتار، نابودی، برده داری، زندانی کردن، شکنجه، اعدام به دلیل عقاید سیاسی و مذهبی و تجاوز گسترده با استفاده از سیاست ازدواج های اجباری کرد.

نون چائو، محکوم به همه اتهامات نسل کشی در ویتنام، مقامات سابق جمهوری خمر و اقلیت مسلمانان چام است. خوی سامفان نیز محکوم به نسل کشی مردم ویتنام شد اما از اتهام مشارکت در کشتار اقلیت چام تبرئه شد.

این دو نفر پیش از این احکام نیز به اتهام جنایت علیه بشریت متهم به حبس ابد بودند.

دیوید شفر، متخصص ویژه دبیر کل سازمان ملل متحد برای کمک به دادگاه خمرهای سرخ و سفیر سابق ایالات متحده در مسائل جنایی جنگی بزرگ، احکام نسل کشی را بسیار مهم توصیف کرد.

شفر به گاردین در این باره گفت: می توان دادگاه کامبوج را با دادگاه های جنگ جهانی دوم در نورنبرگ مقایسه کرد. هزینه و تلاشی که برای این دادگاه ها صرف شد ارزشش را داشت.

روز جمعه دادگاه در پنوم پن، پایتخت کامبوج، مملو از خانواده های یک میلیون و ۷۰۰ هزار شهروند کامبوجی بود که بین سال های ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۹ در جریای

اعدام های گسترده، گرسنگی و کمپ های کار اجباری وحشیگرایانه در یکی از شنیع ترین جنایات قرن بیستم کشته شده بودند. نیکولاس کومجیان، دادستان دادگاه گفت: این شیطانی ترین رژیم و بدترین مثال از کارهایی بود که یک دولت می توانست انجام دهد. فکر می کنم این حکم بسیار به موقع و لازم بود. این حقیقت که این جنایات ۴۰ سال پیش اتفاق افتاده است، نمی تواند از تسکین این حکم برای کسانی که از این جنایات ها متأثر شدند، مردمی که والدینشان مورد شکنجه و قتل قرار گرفتند، بکاهد.

همچنان که نون چائو و خوی سامفان نقش محوری خود در رژیم کمونیست خمرهای سرخ را انکار می کنند، اتهام نسل کشی را نیز رد کرده اند. این در حالی است که سیاست های سرکوب گر آن ها در جمع آوری محصولات کشاورزی و مهندسی اجتماعی، منجر به قحطی و به کارگیری صدها هزار نفر در کمپ های کار اجباری شده بود. زمانی که این رژیم از سوی

وکیل یکی از متهمین گفت که دادگاه های فوق العاده، غیر منصفانه و تنهائری پیش کشیدن تاریخ به منظور سرپانگه داشتن دولت فعلی است. بسیاری از دولت مردان کنونی، از جمله هان سن، نخست وزیر کنونی کامبوج، پیش تر قبل از شکست خمرهای سرخ، در آن رژیم مسئولیت داشتند

از جمله هان سن، نخست وزیر کنونی کامبوج، پیش تر قبل از شکست خمرهای سرخ، در آن رژیم مسئولیت داشتند. وی افزود: ۱۰، ۲۰ سال بعد، وقتی که آب ها از آسیاب بیفتند، مردم به عقب می نگرند و متوجه می شوند که زمان و انرژی و منابع خود را هدر داده اند.

صحبت های وی از سوی آنتا گوئیس، وکیل خوی سامفان، مورد تأکید قرار گرفت؛ کسی که معتقد است به دلیل ایجاد حاشیه امن برای اعتقادات سیمبولیک، هیچکدام از متهمین مورد قضاوت عادلانه قرار نگرفتند.

دادگاه های خمرهای سرخ که از سال ۱۹۹۷ با تلاش مشترک سازمان ملل متحد و دادگاه کامبوج برگزار شد، تا ارشدترین مقامات عضو خمرهای سرخ را مورد قضاوت قرار دهند، همواره مورد انتقاد بوده است. در ابتدا ۹ سال زمان برد تا اولین مورد به دادگاه رود، سپس ۱۲ سال و ۳۲۰ میلیون دلار هزینه و زمان صرف شد تا تنها سه مرد محکوم شوند. کلیدی ترین افرادی که مسئول قتل ها بودند، از جمله پل پوت، پیش از آنکه دادگاهی برگزار شود، به مرگ طبیعی مردند.

اولین فردی که در این دادگاه ها محکوم شد، کانگ کگ لو، معروف به رفیق دوش، بود که اداره کمپ موسوم به S-۲۱ را در پنوم پن، برعهده داشت و حداقل ۱۴ هزار نفر در آنجا شکنجه و کشته شدند. در سال ۲۰۱۴، نون چائو و خوی سامفان نیز محکوم به جنایت علیه بشریت شدند.

دادگاه دوم آن ها برای نسل کشی و تجاوز گسترده ژوئن سال گذشته (خرداد - تیر ۹۶) به پایان نزدیک شد، اما ۱۸ ماه زمان برد تا سه قاضی کامبوجی و دو قاضی بین المللی احکام را صادر کنند.

بسیاری از مردم حرکت کند این دادگاه ها و هزینه های هنگفت آن ها و دخالت سیاسی از سوی دولت هان سن را مورد انتقاد قرار داده اند.

دادستان کومجیان، گفت

روز جمعه دادگاه در پنوم پن، پایتخت کامبوج، مملو از خانواده های یک میلیون و ۷۰۰ هزار شهروند کامبوجی بود که بین سال های ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۹ در جریای اعدام های گسترده، گرسنگی و کمپ های کار اجباری وحشیگرایانه در یکی از شنیع ترین جنایات قرن بیستم کشته شده بودند

امیدوار بوده کارها سریع تر پیش می رفت و افراد بیشتری مورد قضاوت قرار می گرفتند. اما الکساندر هینتون، مدیر مرکز مطالعات نسل کشی و حقوق بشر و رئیس بخش جلوگیری از نسل کشی یونسکو در دانشگاه رانگز گفت: عدالت کامل نیست. اما از عدم عدالت بهتر است. جایگزین آن چیست؟ مجازات برای جنایات گسترده؟

هنوز سه فرمانده خمرهای سرخ باقی مانده اند که منتظر برگزاری دادگاه هستند، اما در مورد آینده دادگاه های فوق العاده خمرهای سرخ تردید وجود دارد. به ویژه آنکه شخص هان سن، که همواره مخالف برگزاری این دادگاه ها بوده، بر این باور است که دادگاه های بیشتر می تواند کامبوج را وارد جنگ داخلی کند.

هینتون قبول دارد که دخالت های سیاسی رژیم هان سن، حقانیت دادگاه های فوق العاده را

زیر سوال برده است. وی در این باره گفت: این دادگاه ها سیاسی و مورد دخالت سیاست هستند و این یکی از همه بیشتر مورد دخالت است. این دادگاه همواره متهم به فساد، دخالت سیاسی و در مواقعی متهم به ناتوانی بوده است. اما در نهایت این دادگاه به نتیجه رسید، شاید تنها سه نفر محکوم شده باشند؛ اما در نهایت مر قانون اجرا شد. فکر می کنم بیشتر مردم کامبوج این دادگاه ها را در نهایت بپذیرند

ممکن است آب از آب تکان نخورد؟ ممکن است که وایتیکر گامی برای محدود ساختن تحقیقات مولر بر ندارد. در این صورت، تحقیقات نزدیک به یک سال و نیم زمان برده و ترامپ هم دخالتی در روند آن نداشته است؛ هر چند که دائما آن را به دروغ گویی و شکار ارواح متهم کرده است. این تحقیقات برخی از افراد حاضر در دایره ترامپ را جارو کرده و چندین محکومیت در این رابطه را قطعی کرده است، اما هنوز برای عموم مدركی ارائه نشده است که نشان دهد، بین شخص ترامپ و روسیه، موضوعی در مورد تأثیر گذاری بر جریان انتخابات وجود داشته است. در ضمن سی ان ان گزارش کرده است که تیم مولر نوشتن گزارش پایانی را شروع کرده و این نشانه ای در مورد پایان یافتن تحقیقات در آینده نزدیک است.

اکثریت مجلس نمایندگان را طی انتخابات میان دوره به چنگ آورده اند، بر آن داشت تا از وایتیکر بخواهند پای خود را از نظارت بر روند این تحقیقات عقب بکشد. مشخص نیست که چه تلاش و هجمه ای در آینده نزدیک برای محدود ساختن این تحقیقات به کار گرفته شود. هر چند که این مسئله اولین اولویت تحقیقات دموکرات ها پس از آغاز به کار رسمی آن ها در مجلس نمایندگان از اول ژانویه (بازدهم دی ماه) خواهد بود. زمانی که این اتفاق صورت گیرد، اکثریت دموکرات مجلس نمایندگان، نه تنها با استفاده از قدرت احضار به خود می توانند همه مسیر های چنین تحقیقاتی را که از سوی وایتیکر محدود شده باز کنند، بلکه می توانند وی را به دلیل برداشتن چنین گام های محاکمه کنند.

تحقیقاتی بوده، هیچ وقت خواستار لغو آن نشده است. ضمن آنکه چنین اقدام دراماتیکی نه تنها احتمالا دموکرات ها را از کوره به در می برد، بلکه بسیاری از نمایندگان جمهوری خواه کنگره را نیز عصبانی می کند. دونالد ترامپ هم نسبت به این موضوع و عواقب آن آگاه است و در کنفرانس خبری روز چهارشنبه (۲۳ آبان ماه) گفت: من نمی خواهم جلوی این تحقیقات را بگیرم چونکه به لحاظ سیاسی نمی خواهم جلوی آن را بگیرم.

آیامی توان این تحقیقات را محدود کرد؟ وایتیکر پیش تر در مورد محدودیت این تحقیقات صحبت کرده بود. در یادداشتی که وی در ماه آگوست سال ۲۰۱۷ (مرداد - شهریور ۹۶) برای سی ان ان نوشته بود گفت که باید دامنه این تحقیقات به تعاملات مستقیم بین کمپین ریاست جمهوری ترامپ و روسیه محدود شود و نباید به هر چیز مربوط به منافع تجاری یا اعتباری ترامپ کشیده شود. او همچنین در مورد محدود ساختن بودجه تحقیقات مولر به میزانی که تقریباً آن را به تعلیق در آورد نیز صحبت هایی کرده بود. این اظهار نظر ها دموکرات ها را که به تازگی

به میان می آید که ایجاد این پرونده و کش دادن آن اصلا ساخته و پرداخته دولت آمریکا برای خریدن زمان بیشتر برای در رأس بودن ترامپ است. سئز پای خود را از نظارت بر روند تحقیقات کنار کشید و این نقش را به راد روزنستاین، معاون دادستان کل سپرد. اما حالا سئز رفته است، کفیل جانشین وی، مت وایتیکر، خود بر روند تحقیقات نظارت می کند. حالا چه چیز در انتظار تحقیقات است؟ این سوال و سوالات بیشتر در ارتباط با این پرونده، مسائلی هستند که ذهن بسیاری را درگیر کرده است. با وجود گذشت یک هفته از به روی کار آمدن وایتیکر هنوز هیچ نشانه ای دال بر دخالت وی در روند پرونده و یا تصمیم برای کنار گذاشتن مولر، بازررس آن و یا معلق کردن روند این موضوع وجود ندارد. روزنامه بریتانیایی گاردین در مطلبی تلاش کرده است تا جواب های شفاف و کوتاهی برای این موضوعات داشته باشد.

آیامی توان این تحقیقات را لغو کرد؟ بله می توان، اما این موضوع می تواند بحران قانون اساسی را در پی داشته باشد و بنابراین غیر محتمل است. حتی با وجود اینکه وایتیکر از گذشته منتقد چنین